T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/461
KARAR NO : 2024/13
KARAR TR : 08/01/2024

ÖZET: 5957 sayılı Sebze ve Meyveler İle Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 14. maddesinin birinci fikrasının (b-ç-e) bentleri uyarınca verilen idari para cezalarının iptali istemiyle açılan davanın, cezalı hal rüsumu tahakkuk ettirilmesi işleminin de idari yargıda konu yapılması karşısında 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fikrası hükmü bir arada değerlendirildiğinde İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı :T.C
Davalı : Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı, Ordu Büyükşehir Belediyesinin 17/08/2022 tarih ve 2022/710 sayılı Encümen Kararı ile,hakkında 1.735TL idari para cezası uygulandığını, 17/08/2022 tarih ve 2022/712 sayılı Encümen kararı ile, 3.000 TL cezalı hal rüsumu tahakkuk ettirilmesine karar verildiğini, 17/08/2022 tarih ve 2022/713 sayılı Encümen kararı ile, 6.966 TL idari para cezası uygulandığını, 17/08/2022 tarih ve 2022/716 sayılı Encümen Kararı ile de; 17.439 TL idari para cezası uygulandığını ancak Encümen kararlarının hukuka aykırı olduğunu ileri sürerek, iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Fatsa Sulh Ceza Hakimliği 06/12/2022 tarih ve D.İş No: 2022/2274 sayılı kararı**ile; başvuru konusunda karar verme görevinin idari yargı yerine ait olduğunu belirterek başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

> *" İtiraz eden hakkında Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı encümen kararlarıyla 28/09/2022 tarih ve 2022/710, 2022/713, 2022/716 sayılı idari para cezası ve 2022/712 sayılı cezalı hal rüsumu kararı verildiği, itiraz eden hakkında uygulanan cezalı hal rüsumunun belediyeye ait bir getir niteliğinde olması nedeniyle davaya konu edilen cezalı hal rüsumunun iptali istemiyle yapılan başvurunun çözümünün idari yargı yerinin görev alanına girdiği, Kabahatler Kanununu 27/8 maddesinde: "İdari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev ulanma giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte İdarî yargı merciinde görülür." şeklinde hüküm getirildiği, bu kapsamda dosya kapsamında verilen idari para cezalarının iptali isteminin de idari yargının görev alanında olduğu anlaşılmakla başvuru hakkında adli yargı görevli olmadığından başvurunun görev yönünden reddine..."*

3. Davacı aynı istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. Ordu İdare Mahkemesi 10/02/2023 tarih ve E.2022/2089, K.2023/185 sayılı kararı ile, uyuşmazlığınbelediyece tahsil edilerek belediyeye gelir kaydedilen resim mahiyetinde olan hal rüsumuyla birlikte aynı Kanun uyarınca kesilen idari para cezalarından kaynaklandığı, bu nedenle uyuşmazlığın görüm ve çözümünün vergi mahkemelerinin görevine girdiği gerekçesiyle mahkemenin görevsizliğine, dosyanın görevli ve yetkili Ordu Vergi Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

5. Dava dosyası Ordu Vergi Mahkemesinin esasına kaydedilmiştir.

6. Ordu Vergi Mahkemesi 28/02/2023 tarih ve E.2023/47, K.2023/56 sayılı kararı ile; cezalı hal rüsumuna ilişkin dava için ayrı diğer idari para cezaları için ayrı davalar açılması gerektiği belirtilerek, dava dilekçesinin reddine karar verilmiştir.

7. Davacı dilekçesini yenileyerek, idari para cezalarına karşı ayrı, cezalı hal rüsumuna karşı ayrı dava açmış, cezalı hal rüsumuna karşı açılan dava Ordu Vergi Mahkemesinin E.2023/81 sayısına kaydedilerek, davanın kabulüne karar verilmiştir. UYAP üzerinden yapılan sorgulamaya göre kararın henüz kesinleşmediği anlaşılmıştır.

8. Davacı tarafından idari para cezalarının iptaline ilişkin açılan davada; Ordu Vergi Mahkemesi 11/04/2023 tarih ve E.2023/82, K.2023/93 sayılı kararı ile, idari para cezalarına ilişkin kararların cezalı hal rüsumuna ilişkin işlem ve vergi, resim, harç ve benzeri mali yüküm veya bunların zam ve cezası niteliğinde bulunmadığını belirterek uyuşmazlıkta idare mahkemesinin görevli olduğu gerekçesiyle davanın 2577 sayılı Kanun'un 15/1-b maddesi uyarınca görev yönünden reddine, dava dosyasının aynı Kanun'un 43/1-b maddesi uyarınca görev uyuşmazlığının çözümlenmesi için Samsun Bölge İdare Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine, karar vermiştir.

9. Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesi 22.05.2023 tarih ve E.2023/516, K.2023/400 sayılı kararı ile, dava konusu uyuşmazlığın görüm ve çözümünde idare mahkemesinin görevli olduğu gerekçesiyle dava dosyasının Ordu İdare Mahkemesine gönderilmesine kesin olarakkarar vermiştir.

10. **Ordu İdare Mahkemesi 16/06/2023 tarih ve E.2023/651 sayılı kararı**ile; uyuşmazlığın çözümünün adliyargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... Dava, 5957 sayılıKanun'un 14. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.*
>
> *İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5957 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin birinci fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.*
>
> *Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesinin 27/02/2023 tarih ve E. 2022/754, K.2274 sayılı kararı da bu yöndedir..."*

III. İLGİLİ HUKUK

11. 5957 sayılı Sebze ve Meyveler İle Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi HakkındaKanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

> *"(1) Bu Kanunun amacı, sebze ve meyveler ile arz ve talep derinliğine göre belirlenecek diğer malların ticaretinin kaliteli, standartlara ve gıda güvenilirliğine uygun olarak serbest rekabet şartları içinde yapılmasını, malların etkin şekilde tedarikini, dağıtımını ve satışını, üretici ve tüketicilerin hak ve menfaatlerinin korunmasını, meslek mensuplarının faaliyetlerinin düzenlenmesini, toptancı halleri ile pazar yerlerinin çağdaş bir sisteme kavuşturulmasını ve işletilmesini sağlamaktır.*
>
> *(2) Bu Kanun, sebze ve meyveler ile arz ve talep derinliğine göre belirlenecek diğer malların her ne şekilde olursa olsun alımı, satımı ve devri ile toptancı halleri ve pazar yerlerinin kuruluş, işleyiş, yönetim ve denetimine ilişkin usul ve esasları, uygulanacak yaptırımları ve bakanlıklar, belediyeler ile diğer idarelerin görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar."*

12. 5957 sayılı Kanun'un *"Tanımlar"* başlıklı 2. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

> *"d) Hal rüsumu: Malları satın alanlarca toptan satış bedeli üzerinden ödenen meblağı, ...*
> *İfade eder."*

13. 5957 sayılı Kanun'un *"Hal rüsumu"* başlıklı 8. maddesi şöyledir:

> *"(1) Toptancı halinde satılan mallardan yüzde bir, toptancı hali dışında satılan mallardan yüzde iki oranında hal rüsumu tahsil edilir. Ancak, Cumhurbaşkanınca aksi kararlaştırılmadıkça, üretici örgütlerince toptancı halinde satılan mallar ile toptancı haline bildirimde bulunmak şartıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (ç), (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen mallardan hal rüsumu alınmaz. Cumhurbaşkanı, hal rüsumu oranlarını, değişen piyasa şartlarına göre, genel olarak veya mal bazında uygulanmak üzere yüzde doksanına kadar azaltmaya veya artırmaya yetkilidir.*
>
> *(2) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen malların sınai üretimde kullanılmayan, (b) bendinde belirtilen malların ise ihraç edilmeyen kısmından birinci fıkraya göre hal rüsumu alınır.*

(3) Gıda güvenilirliği ve kalitesi analizleri, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca yetkilen-dirilmiş kamu laboratuvarlarında veya özel laboratuvarlarda yapıldığı belgelenen mallar üzerinden alınacak hal rüsumu, yarısı oranında alınır.

(4) (Değişik: 28/3/2013-6455/71 md.) Hal rüsumunun tahakkuk, tahsil ve paylaşımına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

(5) (Mülga: 28/3/2013-6455/71 md.)

(6) Dördüncü fıkra uyarınca belediye toptancı halinin bağlı olduğu belediye hesabında biriken tutarlar, ilgili belediyeye gelir olarak kaydedilir ve bu şekilde gelir olarak kaydedilen tutarların en az yüzde onu toptancı halinin temizlik, güvenlik, aydınlatma, bakım ve onarım ihtiyaçlarının karşılanması ve kapasitesinin arttırılması, ihtiyaç duyulan bilgi işlem sisteminin kurulması ve lüzumlu diğer teknik donanımın sağlanması, soğuk hava deposu, laboratuvar, tasnif ve ambalajlama ile diğer ortak tesislerin kurulması ve işletilmesi için harcanmak üzere, izleyen yıl belediye bütçesine ödenek olarak konulur. Bu şekilde ayrılan ödenekler amacı dışında kullanılamaz.

(7) Dördüncü fıkra uyarınca özel toptancı hali işletmecisi hesabında biriken tutarların yarısı aylık olarak izleyen ayın beşinci gününe kadar ilgili belediyeye ödenir.

(8) Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak;

a) Toptancı haline bildirilmeden toptancı hali dışında toptan alınıp satılan ya da toptancı halinde satılmak üzere bildirimde bulunulup toptancı hali dışında toptan satılan,

b) Sınaî üretimde kullanılmak veya ihraç edilmek üzere satın alınıp bu maddenin ikinci fıkrasına aykırı olarak iç piyasada satışa sunulan,

c) Toptancı halinden satın alınmadan veya toptancı haline bildirilmeden perakende satılan, ç) Miktarına, değerine, üretim şekline veya künyesinde belirtilen diğer hususlara

ilişkin gerçeğe aykırı beyanda bulunulan, mallar için hal rüsumu, tespitin yapıldığı yerdeki toptancı halinde bir önceki gün o mallar için oluşan birim fiyatların en yükseği esas alınarak belirlenen toptan satış bedelinin yüzde yirmi beşi oranında cezalı olarak alınır. Hal rüsumunun cezalı olarak alınmasına belediye encümenince karar verilir. Cezalı hal rüsumu tahsil edilen mallar için önceden ödenen hal rüsumu varsa cezalı tahsil edilecek hal rüsumundan mahsup edilir.

(9) Cezalı hal rüsumundan, malları taşıyan nakliyeciler ya da depolayanlar mal sahibiyle birlikte müteselsilen sorumludur.

(10) Cezalı tahsil edilen hal rüsumları belediyece ayrı bir hesapta tutulur. Bu hesapta toplanan tutarın yarısı her ayın sonunda tespit ve/veya yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ikramiye olarak ödenir. Ancak, kamu görevlisine ödenen ikramiyenin tutarı olay başına (2.000) ve yılda (90.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarı geçemez. Hesapta kalan kısım ise belediyeye gelir olarak kaydedilir."

14. 5957 sayılı Kanun'un *"Cezalar"* başlıklı 14. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlara göre daha ağır bir ceza gerektirmediği takdirde;

a) 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (e) ve (l) bendine aykırı hareket edenler hakkında yüz Türk Lirası,

b) 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (ğ), (i), (j) ve (k) bentlerine aykırı hareket edenler hakkında beş yüz Türk Lirası,

c) 5 inci maddenin beşinci, altıncı, yedinci ve onuncu fıkralarına, 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (ç), (g), (h) ve (ı) bentlerine aykırı hareket edenler hakkında iki bin Türk Lirası,

ç) Toptancı halinden satın alınmayan veya toptancı haline bildirilmeyen malları taşıyanlara veya bunları depolayanlara, 5 inci maddenin on üçüncü fıkrası uyarınca Bakanlıkça belirlenen asgarî şartları ve bilgileri sözleşmelerde bulundurmayanlara iki bin Türk Lirası,

d) 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (d) ve (f) bentlerine aykırı hareket edenler hakkında üç bin Türk Lirası,

e) 5 inci maddenin on birinci fıkrası ile 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine aykırı hareket edenler hakkında beş bin Türk Lirası,

f) 6 ncı maddenin ikinci fıkrasına ve 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine aykırı hareket edenler ile gerçeğe aykırı analiz raporu düzenleyenler veya bu raporun düzenlenmesini sağlayanlar hakkında on bin Türk Lirası,

g) 15 inci maddenin ikinci fıkrası ile 17 nci maddenin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere ve 17 nci maddenin ikinci fıkrasına göre Bakanlık denetim elemanlarınca istenecek bilgi, belge ve defterler ile bunların örneklerini vermeyenlere veya bunları noksan ya da gerçeğe aykırı olarak verenlere, yazılı veya sözlü bilgi taleplerini karşılamayanlara iki bin Türk Lirası,

ğ) 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükmüne aykırı hareket edenler hakkında iki bin Türk Lirası, idarî para cezası uygulanır.

(2) 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (b), (h), (ı), (i), (j) ve (k) bentlerine aykırı hareketten dolayı bu maddede öngörülen idarî para cezaları pazar yerlerindeki satış yerlerini kullananlar için onda biri oranında uygulanır.

(3) Bu maddede öngörülen idarî para cezalarının verilmesini gerektiren fiillerin bir takvim yılı içinde tekrarı hâlinde, idarî para cezaları her tekrar için iki katı olarak uygulanır.

Bu maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde öngörülen idari para cezalarını Bakanlık, (ğ) bendinde öngörülen idari para cezalarını Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, diğer idari para cezalarını ise doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine belediyeler uygulamaya yetkilidir.x

İdari para cezası uygulama yetkisi Bakanlıkta ilgili genel müdürlük, belediyelerde ise belediye encümenince kullanılır.

(4) Bu maddede öngörülen idarî para cezalarının uygulanması, bu Kanunda öngörülen diğer müeyyidelerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(5) 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (i), (j), (k) ve (l) bentlerine bir takvim yılı içinde iki kez aykırı hareket edenler belediye encümeni kararıyla bir aya kadar faaliyetten men edilir.

(6) Bu Kanun hükümlerine aykırı hareket eden veya bu Kanunda belirtilen görevlerini Bakanlığın yazılı uyarısına rağmen yerine getirmeyen toptancı hallerine, Bakanlık tarafından elli bin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve eylemin bir takvim yılı içinde tekrarı durumunda, toptancı halin faaliyetleri aykırılık giderilene kadar Bakanlık tarafından durdurulur. Bakanlık bu yetkisini mahallin mülkî idare amirine devredebilir.

(7) Bu Kanunun uygulanmasında hal işletmecileri ile bunlarca istihdam olunan personel, kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan sorumludur. Bunlar, suç teşkil eden fiil ve hareketlerinden ve toptancı haline ait para ve mallar ile her türlü evrak, tutanak, rapor, defter ve diğer belgeler üzerinde işledikleri suçlardan dolayı, kamu görevlisi gibi cezalandırılır. "

15. 5957 sayılı Kanuna dayanılarak hazırlanan ve 07/07/2012 tarih ve 28346 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sebze Ve Meyve Ticareti Ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmeliğin *"Cezalı hal rüsumu"* başlıklı 47. maddesi şöyledir:

"(1) Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olarak;

a) (Değişik:RG-1/7/2013-28694) Sisteme bildirilmeden toptan alınıp satılan ya da toptancı halinde satılmak üzere bildirimde bulunup toptancı hali dışında toptan satılan,b) Sınaî üretimde kullanılmak veya ihraç edilmek üzere satın alınıp 41 inci maddenin sekizinci fıkrasına aykırı olarak bildirimde bulunulmadan iç piyasada satışa sunulan,

c) Sisteme bildirilmeden perakende satılan,

ç) Miktarına, değerine, üretim şekline veya künyesinde belirtilen diğer hususlara ilişkin gerçeğe aykırı beyanda bulunulan,

mallar için hal rüsumu, tespitin yapıldığı yerdeki toptancı halinde o mallar için oluşan bir önceki gün birim fiyatlarının en yükseği, bir önceki gün fiyat oluşmamışsa o mallar için oluşan en son birim fiyatlarının en yükseği esas alınarak belirlenen toptan satış bedelinin yüzde yirmi beşi oranında cezalı olarak alınır.

(2) Tespitin yapıldığı yerde toptancı hali bulunmaması durumunda cezalı hal rüsumu, 41 inci maddenin dördüncü fıkrasına göre o yere en yakın il, ilçe veya belde merkezindeki belediye toptancı halinde oluşan fiyatlar esas alınarak hesaplanır.

(3) Cezalı hal rüsumunun hesaplanmasında o malın türü ve cinsi de dikkate alınır.

(4) Cezalı hal rüsumu tahsil edilen mallar için önceden ödenen hal rüsumu varsa cezalı tahsil edilecek hal rüsumundan mahsup edilir.

(5) Hal rüsumunun cezalı olarak alınmasına yetkili personelce düzenlenen ceza tutanağına istinaden ilgili belediye encümenince karar verilir. Belediye encümenince verilen karar ile tahakkuk işlemi gerçekleşir.

(6) Cezalı hal rüsumu tutanakları, tutanağın düzenlendiği günü takip eden ilk belediye encümen toplantısında gündeme alınarak görüşülür ve karara bağlanır. Ceza kesilmemesine ilişkin belediye encümeni kararı gerekçeli olarak alınır.

(7) Cezalı hal rüsumundan, malları taşıyan nakliyeciler ya da depolayanlar, mal sahibi ile birlikte müteselsilen sorumludur. Bildirimde bulunulmayan malları taşıyanlara veya bunları depolayanlara ayrıca bu Yönetmeliğin 48 inci (Değişik ibare:RG-31/12/2012-28514 4.mükerrer)(1) maddesine göre cezai işlem uygulanır.

(8) Cezalı hal rüsumuna ilişkin ödemeler, ilgili belediyece bu amaçla açılan banka hesabına yatırılmak suretiyle yapılır. Bu hesapta toplanan tutarın yarısı her ayın sonunda tespit ve/veya yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ikramiye olarak ödenir. Ancak, kamu görevlisine ödenen ikramiyenin tutarı olay başına (2.000) ve yılda (90.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarı geçemez. Hesapta kalan kısım ise belediyeye gelir olarak kaydedilir."

16. Aynı Yönetmeliğin *"idari para cezaları"* başlıklı 48. maddesinin 9. fıkrası şöyledir:

"(9) İdari para cezası uygulanmasına ve ilgilisine tebliğ edilmesine ilişkin olarak bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır."

17. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

" (1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

18. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

19. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

Gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"

20. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

21. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 08/01/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari yargı yerince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

22. Raportör-Hakim Gülay DOĞAN'ın davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

23. Dava, 5957 sayılı Sebze ve Meyveler İle Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 14. maddesinin birinci fıkrasının (b-ç-e) bentleri uyarınca verilen idari para cezalarının iptali istemiyle açılmıştır.

24. Dosyanın incelenmesinden, davacı hakkında;OrduBüyükşehir Belediyesinin 17/08/2022tarihve 2022/710 sayılı Encümen Kararı ile,5957 sayılı Sebze ve Meyveler İle Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 14. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendiuyarınca, *"satış yeri bulunmaksızın satış yapma "* eylemi nedeniyle1.735TL idari para cezası uygulandığı, 17/08/2022 tarih ve 2022/712 sayılı Encümen Kararı ile, 5797 sayılı Kanun'un 8/8-c maddesi uyarınca *"Toptancı halinden satın alınmadan veya toptancı haline bildirilmeden perakende satış yapma eylemi nedeniyle, " "Cezalı Hal Rüsum Tutanağı"* düzenlenerek Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmeliğin 47. maddesi beşinci fıkrası hükmü uyarınca 3.000 TL cezalı hal rüsumu tahakkuk ettirilmesine karar verildiği, 17/08/2022 tarih ve 2022/713 sayılı Encümen Kararı ile, 5957 sayılı Kanun'un 14. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendiuyarınca,*" hal kayıt sistemine bildirilmeyen malların taşınması veya bunların depolanması"* eylemi nedeniyle6.966 TL. idari para cezası uygulandığı, 17/08/2022 tarih ve 2022/716 sayılı Encümen Kararı ile de; 5957 sayılı Kanun'un 14. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendiuyarınca, *"mallara ilişkin künyenin malların üzerinde veya kap ya da ambalajlarının herkes tarafından kolaylıkla görülebilecek bir yerinde bulunmaması"* eylemi nedeniyle 17.439 TL idari para cezası uygulandığı, cezalı hal rüsumuna ilişkin ceza dışında öngörülen idari para cezalarının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5957 sayılı Kanun'daidari para cezasına itirazkonusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, ancak;idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak *"cezalı hal*

rüsumu" kararı da verildiği ve bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiği anlaşıldığından; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur.

25. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkra hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 5957 sayılı Kanun'un 14. maddesinin birinci fıkrasının (b-ç-e) bentleri uyarınca verilen idari para cezalarına karşı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

26. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak, Ordu İdare Mahkemesinin 16/06/2023 tarih ve E.2023/651 sayılı başvurusunun reddine karar vermek gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna,

B. Ordu İdare Mahkemesinin 16/06/2023 tarih ve E.2023/651 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

08/01/2024 tarihinde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN